

SOCIALINIS DARBAS PATIRTIS IR METODAI

2016 17 (1)

ISSN 2029-0470 (spausdintas)
ISSN 2029-5820 (internetinis)
<http://dx.doi.org/10.7220/2029-5820.17.1>

VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETAS
LIETUVOS SOCIALINIO DARBO MOKYKLŲ ASOCIACIJA

SOCIALINIS DARBAS PATIRTIS IR METODAI

2016 17 (1)

VYTAUTO DIDŽIOJO
UNIVERSITETAS

VERSUS AUREUS

2016

REDAKCIINĖ KOLEGIJA / EDITORIAL BOARD

Vyriausiasis redaktorius / Editor-in-Chief

Prof. dr. Jonas Ruškus, Vytauto Didžiojo universitetas

Redaktorė / Associate Editor

Doc. dr. Rasa Naujanienė, Vytauto Didžiojo universitetas

Tarptautinė patariamoji kolegija / International Advisory Board

Prof. dr. Katherine Tyson McCrea, Čikagos Lojolos universitetas (Loyola University of Chicago), Jungtinės Amerikos Valstijos

Prof. dr. W. David Harrison, Rytų Karolinos universitetas (East Carolina University), Jungtinės Amerikos Valstijos

Prof. dr. Margareta Hydén, Linšioopingo universitetas (Linköpings Universitet), Švedija

Dr. Monica Kjurstad, Oslo universitetas (Universitetet i Oslo), Norvegija

Dr. Anita Gulczynska, Lodžės universitetas (Uniwersytet Lodzki), Lenkija

Prof. dr. Juha Perttula, Laplandijos universitetas (Lapin Yliopisto), Suomija †

Prof. dr. Darja Završček, Liublianos universitetas (Univerza v Ljubljana), Slovėnija

Prof. dr. Lennart Nygren, Umeo universitetas (Umeå Universitet), Švedija

Nacionalinė redakcinė kolegija / National Editorial Board

Prof. dr. Elvyra Aciėnė, Klaipėdos universitetas, Lietuvos socialinio darbo mokyklų asociacijos pirmininkė

Doc. dr. Ramunė Jurkuvienė, Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, Lietuvos Socialinio darbo tarybos pirmininkė

Prof. dr. Laimutė Žalimienė ir doc. dr. Birutė Švedaitė-Sakalausė, Vilniaus universitetas

Dr. Darius Gerulaitis, Šiaulių universitetas

Prof. dr. Natalija Mažeikienė, prof. dr. Nijolė Večkienė, doc. dr. Violeta Ivanauskienė,

doc. dr. Dalija Snieškienė, dr. Julija Eidukevičiūtė, dr. Nijolė Liobikienė,

dr. Gedas Malinauskas, dr. Jorūnė Vyšniauskytė-Rimkienė

ir dr. Laura Varžinskienė, Vytauto Didžiojo universitetas

ADMINISTRATORĖ / ADMINISTRATIVE ASSISTANT

Rita Aukštakalnytė, Vytauto Didžiojo universitetas

VIRŠELIO IR NUOTRAUKOS AUTORIUS / COVER'S AND PHOTO'S AUTHOR

Doc. dr. Rimantas Plungė

Žurnalas „Socialinis darbas. Patirtis ir metodai“ referuojamas „Index Copernicus“ ir EBSCO duomenų bazėse, skelbiamas DOAJ – atvirosios prieigos žurnalų kataloge.

Žurnalo tinklalapis: <http://sd.vdu.lt>

El. paštas: sdpm@smf.vdu.lt

TURINYS

REDAKTORIAUS ŽODIS.	8
SOCIALINIS DARBAS SU ŠEIMA	
ROBERTA MOTIEČIENĖ, MERJA LAITINEN PASLAUGŲ DISKURSŲ KONSTRAVIMAS SOCIALINIO DARBO SU ŠEIMA PRAKTIKOJE ...	11
GRETA SKUBIEJŪTĖ, DONATA PETRUŽYTĖ DARBAS SU ONKOLOGINĖMIS LIGOMIS SERGANČIAIS VAIKAIS IR JŲ ŠEIMOMIS: SOCIALINĘ PAGALBĄ TEIKIANČIŲ DARBUOTOJŲ PATIRTYS	35
SISTEMINIO POŽIŪRIO TAIKYMAS SOCIALINIO DARBO PRAKTIKOJE	
SANDRA ŠATKAUSKIENĖ BENDRADARBIAVIMO SISTEMOS KŪRIMAS SOCIALINIO DARBO INTERVENCIJOS PROCESE: „STENGIAMĖS, KAD NEIŠEITŲ Į NIEKUR“	55
DOVILĖ LISAUSKIENĖ SOCIALINIO TINKLO INTERVENCIJOS MODELIO TAIKYMAS DIRBANT SU JAUNIMU ...	79
SOCIALINIO DARBO KLIENTO SUPRATIMAS	
JOLITA VILUCKIENĖ NEGALIA NUO VAIKYSTĖS, IŠGYVENAMA KAIP SAVAIME SUPRANTAMYBĖ	101
POLINA ŠEDIENĖ SPECIALIZUOTO PSICHOSOCIALINIO KONSULTAVIMO EPILEPSIJA SERGANTIEMS ASMENIMS KONCEPCIJOS PAGRINDIMAS	117
KOMENTARAS	
JONAS RUŠKUS BENDRUOMENĖ YRA GALIMYBĖ ĮVEIKTI KITONIŠKUMĄ	141
POKALBIAI	
JONO RUŠKAUS POKALBIS SU SOCIALINIO DARBO TARYBOS PRIE SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS PIRMININKE DOC. DR. RAMUNĖ JURKUVIENE ..	147
JONO RUŠKAUS POKALBIS SU VAIKŲ GLOBĖJA ŽIBUTE GVERGŽDIENE	155

CONTENT

PREFACE	8
SOCIAL WORK WITH FAMILY	
ROBERTA MOTIEČIENĖ, MERJA LAITINEN CONSTRUCTING SERVICE DISCOURSES IN LITHUANIAN FAMILY SOCIAL WORK	11
GRETA SKUBIEJUTĖ, DONATA PETRUŽYTĖ WORK WITH CHILDREN WHO HAVE CANCER AND THEIR FAMILIES: EXPERIENCES OF SOCIAL SERVICES SPECIALISTS	35
SYSTEMIC APPROACH TO THE SOCIAL WORK PRACTICE	
SANDRA ŠATKAUSKIENĖ COOPERATING SYSTEM BUILDING IN THE PROCESS OF SOCIAL WORK INTERVENTION: „WE TRY THAT CLIENT DOESN'T GO TO NOWHERE“	55
DOVILĖ LISAIUSKIENĖ WORKING WITH YOUNG PEOPLE: A MODEL OF SOCIAL INTERVENTION	79
UNDERSTANDING THE CLIENT'S PERSPECTIVE	
JOLITA VILUCKIENĖ THE CONGENITAL MOTOR DISABILITY EXPERIENCED AS COMMON-SENSE	101
POLINA ŠEDIENĖ CONCEPTUALIZING SPECIALIZED PSYCHOSOCIAL CONSULTING FOR PERSONS WITH EPILEPSY	117
COMMENT	
JONAS RUŠKUS COMMUNITY IS AN OPPORTUNITY TO OVERCOME OTHERNESS	141
DIALOGUES	
JONAS RUŠKUS JONAS RUŠKUS DIALOGUE WITH DR, RAMUNE JURKUVIENE, PRESIDENT OF THE SOCIAL WORK COUNCIL WITHIN THE MINISTRY OF SOCIAL SECURITY AND LABOUR	147
JONAS RUŠKUS DIALOGUE WITH A FOSTER-MOTHER ŽIBUTĖ GVERGŽDIENĖ	155

PRATARMĖ

Gerbiami skaitytojai,

17-ame žurnalo „Socialinis darbas. Patirtis ir metodai“ numeryje analizuojamos trys temos. Socialinis darbas su šeima – klasikinė socialinio darbo studijų ir praktikos tema, kelianti vis naujų klausimų, diskusijų. Manau, kad socialinio darbo su šeima esmė yra suprasti, koks yra socialinių paslaugų kryptingumas šeimai. Tarptautinį tyrimą pristatančios Roberta Motiečienė ir Merja Laitinen aktualizuoja socialinio darbo su šeima kontroversijas ir, atitinkamai, socialinių paslaugų turinio klausimus. Pagrįstai straipsnyje suabejojama psichologinio diskurso perspektyvumu, kuris yra nukreiptas į individualaus elgesio ir savybių išryškinimą, neretai socialinio darbo klientus apibūdinant išimtinai neigiamai, problemiška. Autorės parodo, kad būtina keisti socialinių paslaugų šeimai sampratą pereinant nuo psichologinio prie alternatyvaus, žmogaus teisėmis ir socialiniu konstravimu grįsto diskurso, aktualizuojančio ir sprendžiančio ne individualias, o žmogaus ir jo aplinkos sąveikoje esamas kliūtis.

Dėmesys žmogaus ir šeimos kontekstui, sąveikoms su aplinka yra ne tik šio straipsnio, bet ir viso žurnalo numerio leitmotyvas. Greta Skubiejūtė ir Donata Petružytė analizuoja socialinių darbuotojų patirtis dirbant su onkologinėmis ligomis sergančiais vaikais ir jų šeimomis. Žmogus kaip sistemos dalis, o ne atskiras probleminis vienetas (kaip neretai mėgstama vaizduoti visuotiniame ar net profesiniuose diskursuose) yra matomi kituose dviejuose straipsniuose. Sandra Šatkauskienė tęsia šeimos temą psichikos sveikatos priežiūros kontekste, kur socialinio darbuotojo darbas yra kurti ir palaikyti bendradarbiavimu

grįstą sistemą. Dovilė Lisauskienė skaitytoją supažindina su jaunimo tematika, jos straipsnyje aprašoma socialinio tinklo intervencijos modelio taikymo patirtis.

Žmogaus teisių, kontruktivistinis ir sisteminis požiūriai, kurie yra globalios socialinio darbo sampratos dalis, numano ir kliento orumą, o tuo pačiu ir jo supratimą, gebėjimą matyti jo akimis. Tai būdinga Jolitos Viluckienės straipsniui, kuriame ji labai įdomiai analizuoja negalia, patiriamą nuo vaikystės ir išgyvenamą kaip savaime suprantamą. Polina Šedienė kviečia skaitytoją pažinti epilepsiją sergančių žmonių pasaulį ir atitinkamai profesionaliai konstruoti konsultavimo procesą epilepsija sergantiems asmenims.

Kiekvieną žurnalo numerį vainikuoja pokalbis su socialinio darbo praktiku ar politikos kūrėju. Šį kartą skaitytojo laukia net du pokalbiai. Su Socialinio darbo tarybos pirmininke kalbamės apie socialinio darbo plėtros klausimus socialinės politikos konstravimo Lietuvoje kontekste. Su vaikų globėja Žibute Gvergždiene aktualizuojame vaikų globą kaip pagrįstą alternatyvą labai kritiškai žmogaus teisių aspektu vertinamai vaikų institucionalizacijai. Savo komentaru Jungtinių tautų Neįgaliųjų teisių konvencijos šviesoje ir Arkos bendruomenės pavyzdžiu aktualizuoju bendruomenę kaip galimybę įveikti kitoniškumą.

Linkių profesinio džiaugsmo ir atradimų skaitant šį žurnalo numerį.

JŪSŲ VYRIAUSIASIS REDAKTORIUS
JONAS RUŠKUS

REIKALAVIMAI STRAIPSNIAMS

Etiniai. Priimami straipsniai, kuriuose analizuojamas įgalinimas, problemų sprendimas, galimybės, proveržiai. Atmetami straipsniai, išimtinai nukreipti į problemas ir jas sureikšminantys, turintys diskriminavimo požymių vienos ar kitos žmonių grupės atžvilgiu.

Kalbos taisyklingumo. Priimami tik taisyklinga lietuvių kalba parašyti straipsniai. Pageidautina, kad straipsnio kalbą būtų patikrinęs lietuvių kalbos redaktorius.

Aprobavimo ir kokybės. Straipsnį recenzuos mokslininkai ir praktikai. Straipsnio vertinimas remiasi keliais esminiais kriterijais: ar analizė aktuali socialinio darbo praktikai, ar pagrįsta, ar analizuojami problemų sprendimo būdai, metodai, ar straipsnio medžiaga originali ir autentiška, ar laikomasi etinių reikalavimų, ar vartojama tinkama profesinė kalba.

Techniniai. Straipsnių imtis – ne daugiau kaip 6 000 žodžių, anotacijai skiriama 50 žodžių, santraukai anglų kalba – nuo 250 iki 300 žodžių.

Struktūros. Straipsnį turi sudaryti anotacija, įvadas, analizė, išvados ir rekomendacijos, literatūros sąrašas (jame pateikiami tik tekste nurodyti šaltiniai), santrauka anglų kalba, duomenys apie autorių (vardas ir pavardė, darbovietė, pareigos, adresas, telefonas, el. paštas).

MUMS RAŠYKITE IR SKAMBINKITE:

Jonavos g. 66-305, LT-44191 Kaunas

Tel.: (8 37) 327 820, (8 37) 323 131, faks. (8 37) 327 823

El. p.: sdpm@smf.vdu.lt

<http://sd.vdu.lt>

Socialinis darbas. Patirtis ir metodai = Social work. Experience and methods / Vytauto Didžiojo universitetas, Socialinio darbo institutas ; redakcinė kolegija: vyr. redaktorius Jonas Ruškus ... [et al.]. - [Nr.] 1(1) (2008)-. - Kaunas : Vytauto Didžiojo universiteto leidykla, 2008- . [Nr.] 17(1). – Kaunas : Vytauto Didžiojo universitetas ; Vilnius : Versus aureus, 2016. – 160 p. - Bibliografija išnašose.

ISSN 2029-0470 (spausdintas)

ISSN 2029-5820 (internetinis)

<http://dx.doi.org/10.7220/2029-5820.17.1>.

SOCIALINIS DARBAS. PATIRTIS IR METODAI
2016 17 (1)

Redaktorius Artūras Judžentis
Maketuotoja Zita Petrauskienė

2016 07 28. Tiražas 70 egz. Užsakymo Nr. K16-056

Išleido:

Vytauto Didžiojo universitetas
K. Donelaičio g. 58, LT-44248 Kaunas
www.vdu.lt | leidyba@bibl.vdu.lt

„Versus aureus“ leidykla
Rūdninkų g. 10, LT-01135 Vilnius
www.versus.lt | info@versus.lt